

AdRem

Nummer 11

November 2022

"Succulenta"

Afdeling "De Achterhoek"

Opgericht september 1975

Verenigingsavonden:

Iedere tweede donderdagavond van de maand in "**Kruidenhof te Mal-lum**" In Eibergen.
Aanvang 20 00 uur.

Contributie:

Lidmaatschap € 15,00 per jaar. Te voldoen op bankrekeningnummer IBAN NL 95 RABO 0189523832 t.n.v. Cactusvereniging "De Achterhoek".

Naast de contributie voor de afde-ling, moet er ook nog € 27,00 con-tributie aan de landelijke vereniging "**Succulenta**" betaald worden.

Redactie:

Henk Viscaal.

Informatie:

Voor informatie over de vereniging kunt u op de hiernaast staande adressen terecht, of op de vereni-gingsavonden zoals hierboven vermeld staat.

Bestuursleden:

Voorzitter:

H.W. Viscaal,
Brinklaan 31,
7261 JH Ruurlo.
0573 452005

Secretaresse:

A. Heijnen,
Kuipersweg 9,
7107 BC Winterswijk.
0543 564314

Penningmeester:

D. Hoogstraten,
Rozenkamp 8,
7151 VN Eibergen.
0545 472778

Leden:

T. Welman,
Julianastraat 17,
7161 CP Neede.
0545 295813

J. Hardiek,
M. Krusemanstraat 122,
7513 HM Enschede.
053 4301499

Theo Rengelink,
Geleijnsestraat 48,
7009 KE Doetinchem.
0314 324154

AdRem

JAARGANG 42 NO 11 NOVEMBER 2022

WAT ER WEER ALLEMAAL AAN DE HAND WAS

Terwijl ik dit schrijf is het grote aftellen begonnen. 2 November is de grote dag en dan vliegen Theo en ik samen met Gerrit Melissen en Rob Feuth naar Argentinië. Ik heb een leuke route uitgezocht en hoop dan ook veel mooie planten te fotograferen. Door al deze vooruitzichten is het moeilijk concentreren met het maken van AdRem. Ondanks het aanhoudende mooie weer met nog steeds hoge temperaturen, hebben Ellie en ik alle planten die de hele zomer buiten gestaan hebben, naar binnen gebracht. Vooral de kas aan de Tolhutterweg staat nu behoorlijk vol. Wanneer ik terug ben van de reis moet hier zeker nog een keer een behoorlijke ordening plaats vinden. Vooral de planten die nu nog in de volle grond staan en nog naar binnen moeten, zullen moeten wachten tot ik weer terug ben van de reis. Op de winterharde yucca's en agaves na is dit ook nog een behoorlijke klus. Hopelijk gaat het niet vriezen in de tijd dat ik weg ben.

In beide kassen staat nog steeds een aantal planten te bloeien dat het een lieve lust is. Nu maar kijken hoe ze de winter door komen. De nieuwe kas is al wel geïsoleerd met noppensfolie aan de binnenkant. Dit is altijd weer een behoorlijke klus waarbij nogal veel van je behendigheid wordt gevraagd. Gelukkig heeft Petra, mijn dochter, hier fijn bij geholpen.

De kas wordt ook het komende stookseizoen weer met een elektrische kachel verwarmd. Ik hoop dat het dit jaar weer goed gaat want vorig jaar is het een keer onder het vriespunt uitgekomen. Wanneer echter de planten volledig droog staan, kunnen ze meer kou verdragen dan er in de meeste beschrijvingen staat aangegeven. Zeker wanneer de planten overdag weer wat op kunnen warmen zullen ze van een koude nacht geen hinder ondervinden. Ik hoop er maar het beste van en mochten er een planten zijn die er niet tegen kunnen dan moet ik die in het vervolg niet meer aanschaffen, maar verder gaan met de geslachten die er wel tegen kunnen.

H.V.

PLANT VAN DE MAAND

Afgelopen bijeenkomst won ik de eerste plant bij de verloting een *Gymnocalycium saglionis*. Dus dit keer ben ik de sjaak om een stukje over deze plant te schrijven. Deze *Gymnocalycium saglionis* is een endemische soort uit Argentinië. Hij heeft een halfronde vorm en heeft tussen de 15 en 30 rechte of spiraalvormige ribben. En op de tepels ontspruiten 10 tot 15 radiale doorns en tussen 2 en 5 centraal geelachtig of bruinachtige middendoorns met een lengte van tussen de 2 tot 4 cm. De wit of lichtroze bloemen ontkiemen aan de bovenkant

en zijn buisvormig met een diameter van 3 tot 4,5 cm. De vruchten zijn bruinachtig van kleur en bolvormig. Een volwassen plant kan tot 30cm hoog worden en heeft een diameter van 40 cm.

Het is een veelvoorkomende cactus in verzamelingen en vrij eenvoudig in de verzorging. De plant moet in de volle zon, maar als hij het niet gewend is laat hem langzaam wennen anders verbrand hij.

De plant kan ook in de zomer in de tuin worden geplant en kan tot -2 graden Celsius verdragen. Anderen beweren zelfs tot -12 Celsius. De plant is vrij resistent tegen ongedierte maar kan wel last van wolluis krijgen. De plant kun je op kamertemperatuur gehouden worden maar geef ze dan om de 3 weken een beetje water, hij heeft geen rustperiode nodig om bloemen te geven.

Jur

FOTOGALERIJ

Mammillaria geminispina

Mammillaria racilis

Mammillaria grahamii

Mammillaria guelzowiana

Mammillaria insularis

Mammillaria longimamma

GESLACHTEN

Copiapoa laui Diers

Kakteen Sukk. 31: 365, figs. 1980

Synoniemen

Copiapoa laui Diers
Copiapoa hypogaea subs. *laui* (Diers) G.J.Charles
Copiapoa hypogaea var. *laui* (Diers) A.E.Hoffm.

Planta Esmeralda

Copiapoa lembckei Backeb.

Cactaceae (Backeberg) 3: 1922. 1959

Synoniemen

Copiapoa calderana F.Ritter
Copiapoa atacamensis var. *calderana* (F.Ritter) A.E.Hoffm.
Neoporteria pulchella (F.Ritter) Ferryman
Copiapoa boliviana (Pfeiff.) F.Ritter
Echinocactus bolivianus Pfeiff.
Copiapoa calderana f. *cristata* hort.
Copiapoa calderana var. *spinosior* F.Ritter

Copiapoa lembckei Backeb.
Copiapoa lembckei var. *magnifica* Kníže

Atacama, Antofagasta, Caldera

Copiapoa leonensis I.Schaub & Keim

Cactus & Co. 10(2): 124 (118-126; figs.). 2006 [Jun 2006]

Synoniemen

--

Quebrada el León

Esmeralda

Copiapoa longistaminea F.Ritter

Taxon xii. 31 (1963).

Synoniemen

Copiapoa longistaminea F.Ritter
Copiapoa calderana subs. *longistaminea* (F.Ritter) N.P.Taylor
Copiapoa cinerea subs. *longistaminea* (F.Ritter) Mereg.
Copiapoa cinerea var. *longistaminea* (F.Ritter) Slaba
Copiapoa cinerea var. *longistaminea* (F.Ritter) G.J.Charles
Copiapoa tigrillensis Kníže
Copiapoa uhligiana Kníže

Caldera en Morro Copiapó en in het noordelijk gedeelte van National Park Pan de Azúcar.

Copiapoa marginata (Salm-Dyck) Britton & Rose

Cactaceae (Britton & Rose) 3: 86 (1922).

Synoniemen

Copiapoa marginata (Salm-Dyck) Britton & Rose
Echinocactus columnaris Pfeiff.
Echinocactus marginatus Salm-Dyck
Echinocactus melanochnus Cels ex Labour.
Copiapoa chaniaralensis F.Ritter
Copiapoa streptocaulon (Hook.) Oosten
Echinocactus streptocaulon Hook.

Paposo.

Copiapoa maritima Kníže

n.n.

Synoniemen

Copiapoa humilis (Phil.) Hutchison
Echinocactus humilis Phil.
Copiapoa humilis subs. *australis* Hoxey
Copiapoa humilis f. *cristata* hort.
Copiapoa maritima Kníže
Copiapoa paposoensis F.Ritter
Copiapoa humilis var. *paposoensis* (F.Ritter) A.E.Hoffm.

Cylindropuntia megarhiza var. microrhiza F.Ritter

Kakteen Südamerika 3: 1081 (1980)

Synoniemen

Cylindropuntia megarhiza Britton & Rose Cactaceae (Britton & Rose) 3: 89, 1922 [12 Oct 1922]
Cylindropuntia megarhiza Britton & Rose
Cylindropuntia brunnescens Backeb.
Cylindropuntia krainziana var. *brunnescens*
Cylindropuntia echinata var. *borealis* F.Ritter

Ten oosten van Paipote

Cylindropuntia melanostrix F.Ritter

Kakteen Südamerika 3: 1096. 1980

Synoniemen

Cylindropuntia cinerea (Phil.) Britton & Rose
Echinocactus cinereus Phil.
Cylindropuntia cinerea var. *albispina* F.Ritter
Cylindropuntia cinerea var. *gigantea*
Cylindropuntia cinerea var. *albispina* f. *cristata*
Cylindropuntia cinerea subs. *columna-alba* (F.Ritter) D.R.Hunt
Cylindropuntia cinerea var. *columna-alba* (F.Ritter) Backeb.

Cylindropuntia cinerea subsp. *columna-alba* (F.Ritter) Doweld, Mereg.
Cylindropuntia columna-alba F.Ritter
Cylindropuntia cinerea Serra Vetata
Cylindropuntia columna-alba var. *nuda* F.Ritter
Cylindropuntia melanostrix F.Ritter

Esmeralda

Cylindropuntia militaris Kníže

n.n. catalogue name

Synoniemen

Cylindropuntia coquimbana (Karw. ex Rümpler) Britton & Rose
Echinocactus coquimbanus Karw. ex Rümpler
Cylindropuntia coquimbana var. *alticostata* (F.Ritter) A.E.Hoffm.
Cylindropuntia alticostata F.Ritter
Cylindropuntia coquimbana var. *armata* F.Ritter
Cylindropuntia coquimbana var. *imbricata* Kníže
Cylindropuntia imbricata KK102 El Molle Kníže

Cylindropuntia coquimbana var. *pendulina* (F.Ritter) A.E.Hoffm.
Cylindropuntia coquimbana subs. *pendulina* (F.Ritter) Doweld
Cylindropuntia pendulina F.Ritter
Cylindropuntia coquimbana var. *pseudocoquimbana* (F.Ritter) A.E.Hoffm.

Copiapoa coquimbana subs. *pseudocoquimbana* (F.Ritter) Doweld
Copiapoa pseudocoquimbana F.Ritter
Copiapoa coquimbana vallenarensis (F.Ritter) A.E.Hoffm.
Copiapoa coquimbana subs. *vallenarensis* (F.Ritter) Doweld
Copiapoa vallenarensis F.Ritter
Copiapoa coquimbana var. *wagenknechtii* F.Ritter
Copiapoa neocoquimbana var. *wagenknechtii* (F.Ritter) Y.Itô
Copiapoa wagenknechtii F.Ritter ex Backeb.
Copiapoa militaris Kníže
Copiapoa neocoquimbana Y.Itô
Copiapoa pepiniana (Lem. ex Salm-Dyck) Backeb.
Cereus pepinianus Lem. ex Salm-Dyck
Copiapoa pepiniana (K.Schum. non Lem.) Backeb. in Backeb. & F.M.Knuth
Echinocactus pepinianus Cels ex Salm-Dyck
Neoporteria pepiniana (Lem. ex Salm-Dyck) Borg
Copiapoa pseudocoquimbana var. *chaniarensis* F.Ritter
Copiapoa pseudocoquimbana var. *domeykoensis* F.Ritter
Copiapoa domeykoensis Kníže
Copiapoa pseudocoquimbana f. *variegata* hort.
Copiapoa pseudocoquimbana var. *vulgata* F.Ritter
Copiapoa serenana M.Voldan

Chanaralillo

Copiapoa mollicula F.Ritter

Taxon 12: 30. 1963

Synoniemen

Copiapoa mollicula F.Ritter
Copiapoa mollicula f. *variegata* hort.

Tussen Chañaral en Puerto Viejo

Copiapoa montana F.Ritter

Cactus (Paris) no. 66: 21, fig. 1960

Synoniemen

Copiapoa taltalensis (Werderm.) Looser
Copiapoa humilis subs. *taltalensis* (Werderm.) Doweld
Copiapoa humilis var. *taltalensis* (Werderm.) A.E.Hoffm.
Echinocactus taltalensis Werderm.
Copiapoa desertorum F.Ritter
Copiapoa rupestris subs. *desertorum* (F.Ritter) D.R.Hunt
Copiapoa taltalensis subs. *desertorum* (F.Ritter) G.J.Charles

Taltal tot San Ramon

H.V.

PUZZEL

1	2	3	4			5	6	7		8	9	10	12	13
14					15					16		17		
18					19					20		21		
22				23					24			25		26
			27				28		29			30		
31	32					33		34		35			36	
	37				38				39		40			
41				42					43	44				45
46				47			48		49				50	
51		52		53			54					55		
	56		57		58						59			
60		61		62		63				64				65
66	67				68				69				70	
71				72		73		74				75		
76				77				78					79	

HORIZONTAAL

1 voortbewegen, 5 onwetend, 8 deel van een overhemd, 14 voorouder, 15 lichtsterkte, 17 kleurling, 18 vangwerktuig, 19 land in Afrika, 21 steen, 22 titel, 23 stuk van een plant, 24 eerste mens, 26 persoonlijk voornaamwoord. 27 pas, 29 tevergeefs, 31 plant, 33 projectieplaatje, 35 bijzonder, 37 verf, 38 daarenboven, 40 jongensnaam, 41 soort adder, 43 geweldpleging, 46 gewezen, 47 traag, 49 uiteinde van een spier, 50 tegenover, 51 waterdoorlatend, 53 zangstemmen, 55 hoge berg, 56 mannelijk dier, 58 handelsterm, 59

VERTICAAL

1 neerkomen, 2 voorzetsel, 3 serviesgoed, 4 daar, 5 sportterm, 6 familielid, 7 extra groot, 9 voorzetsel, 10 bijwoord, 12 kaartterm, 13 dwaas, 15 uitgeslapen, 16 aangrenzend, 19 dierenverblijf, 20 godin, 23 doorn, 25 bestekgoed, 27 pas, 28 drank, 30 bewaarplaats, 32 af-treksel, 33 lidwoord, 34 bijwoord, 36 familiebedrijf, 38 grote ruimtes, 39 vette substantie, 41 huid, 42 knaagdier, 44 sufferd, 45 kinderspeelgoed, 48 snavel, 49 plezier, 52 huisdier, 54 steensoort, 55 beroemde Italiaanse wielrenner, 57 insect, 59 vleessoort, 60 borsteldier,

bewaarplaats, 61 geweldig, 63 computerterm, 64 bedekking, 66 tuingereedschap, 69 stomen, 71 voordat, 72 herkauwer, 75 land van ongelovigen, 76 langspeelplaat, 77 harde val, 78 titel, 79 voorzetsel

62 krachtig, 64 soort stof, 65 vogel, 67 boom, 68 meisjesnaam, 69 waterkering, 70 bloeddoping, 73 maanstand, 74 dierenluid

Onder de inzenders van de goede oplossing van de puzzel wordt een plantje verloot.

Silene dioica

TWEE HOBBY'S GEMAKKELIJK TE COMBINEREN

Ook deze maand zit ik achter de laptop om weer drie planten van onze Nederlandse flora in het daglicht te zetten.

Als eerste de dag koekoeksbloem (*Silene dioica*) uit de anjerfamilie (*Caryophyllaceae*).

Een vaste plant, soms twee jarig, die de roze bloemen krijgt in mei en juni (hoofdbloei). De tot een meter hoge plant komt in Nederland algemeen voor op voedselrijke grond met enige schaduw dit is niet noodzakelijk als de bodem vochtig blijft en een pH tussen de 6,1 en 7,8. De naam koekoeksbloem is waarschijnlijk vernoemd omdat de bloei gelijk is aan terug komst van de koekoek en weer begint te roepen. Of omdat in de oksels van het blad vaak schuim zit met de larve van de schuim cicade het zgn. koekoeksspuug. De naam silene verwijst naar de bosgod Silenus, die de Griekse vader van de Silenen, die vaak met een dikke buik (net als veel Silene soorten een dikke kelk), dronken en rijdend op een Ezel afgebeeld worden. Maar volgens anderen stamt het af van het Griekse sialon, wat speeksel betekent. Omdat veel soorten kleverig zijn. Dioica betekent tweehuizig.

De tweede plant is ook een vaste plant namelijk de borstelkrans (*Clinopodium vulgare*) uit de familie van de lipbloemigen (*Lamiaceae*). Deze plant met roze bloemen (zelden wit) wordt tot 60 cm hoog en staat in Nederland op de rode lijst als zeer zeldzaam en nog steeds afnemend. De hoofdbloei valt tussen juli en september. De plant komt voor op droge, kalkrijke grond tussen het gras.

De naam Clinopodium is oud-Grieks voor voetbankje omdat de schutbladen als een voetbankje dienen voor de bloembladeren. Terwijl vulgare algemeen voorkomend betekent.

De derde plant is de muurhavikskruid (*Hieracium murorum*) uit de familie van de samengesteldbloemige (*Compositae*). Ook dit soort staat in Nederland op de rode lijst als zeldzaam en matig afnemend. De gele lintbloemen verschijnen in mei en juni. De plant komt voor op droge, voedselrijke grond in loofbossen,

houtwallen en op muren. Hieracium komt van het Griekse hierax (havik). De oude Grieken dachten dat de havik dit kruid gebruikte om het gezicht te verbeteren. Terwijl murorum betekent op muren groeiend.

Dit waren weer drie planten. Tot de volgende bijeenkomst.

Jur

HELIANTHUS DEBILIS VANILLA ICE

Helianthus, is een lid van de Asteraceae-familie. De naam Helianthus betekent zonnebloem, ze is afgeleid van het Griekse helios, wat zon betekent, en anthos, wat bloem betekent. De soortnaam debilis betekent zwak of verzwakt, zonder kracht of bekwaamheid. *Helianthus debilis* is inheems langs de kusten van Florida. Vijf jaar geleden is tijdens een tuinreis door Zuid-Engeland bij een van de tuinen zaad gekocht van deze plant. Het is een één-jarige zonnebloem die 120-150 cm hoog wordt, maar hoger kan ook, zelfs 200 cm is geen uitzondering in onze tuin. H. 'Vanilla Ice' is een compact vertakende zonnebloem die langdurig bloeit tot ver in het najaar met veel citroengele bloemen. Soms ook met kanariegele bloemen. De bloemen worden druk bezocht door insecten en vlinders. De bloemen zijn ook heel geschikt voor snijbloemboeketten. De zaden worden door de vogels op prijs gesteld. Gelukkig blijven er genoeg zaden over die het volgende jaar weer gebruikt kunnen worden. Voor een vroege bloei kan in februari binnenshuis gezaaid worden. De planten worden dan na de nachtvorsten buiten uitgeplant. De zaailingen

Donkere achtergrond *Helianthus debilis* Vanilla Ice

komen ook spontaan in de tuin op, vaak op plaatsen die je niet zou verwachten ze bloeien dan wat later. *Helianthus debilis* Vanilla Ice fleurt een donkere achtergrond mooi op en kan goed gecombineerd worden met grassen en Verbena. Ze is geschikt voor een zonnige plaats op arme droge grond.

Trudy

Soms kanariegeel

MET EEN BOEKJE IN EEN HOEKJE

Zowel aan de foto als aan de titel is duidelijk gemaakt dat het in dit boek over het plantengeslacht *Ariocarpus* gaat.

Mochten er trouwens in de afdeling mensen zijn die de Japanse taal machtig zijn, dan houd ik mij aanbevolen om tzt het boek gezamenlijk door te lezen. Nu blijft het bij plaatjes kijken en wat onwennig naar de karakters kijken die waarschijnlijk een beschrijving van de afgebeelde plant geven. Gelukkig staat de naam van de plant wel in voor mij leesbare tekst bij de plant.

Aan de binnenzijde van de voorpagina staan weer in de Japanse karakters de te behandelen planten en gelukkig daar achter weer de vertaling in voor mij leesbare tekst.

En zoals ik me met die karakters erg ongelukkig voel, zo zal de schrijven van het boek moeite hebben met de namen in latijnse tekst.

Zo heet *Ariocarpus bravoanus* in het boek *Ariocarpus bravoanus* en van *Ariocarpus scaphirostrus* wordt *Ariocarpus scapharostrus* gemaakt.

Nu staan er voldoende boeken in mijn boekenkast om even de juiste schrijfwijze van de namen op te zoeken. Dit zijn maar gewoon bijkomende zaken. Wat het boek echt interessant maakt, is het grote aantal foto's van de afzonderlijke planten.

Van alle planten die behandeld worden, zijn die foto's een duidelijk hulpmiddel want er worden legio ver-

schijningsvormen getoond, waardoor die iets afwijkende vorm in de verzameling toch herkend kan worden.

Verbazingwekkend is de variabiliteit van de afzonderlijke soorten.

Een prachtig fotoboek met kwalitatief goede foto's. Van bv. *Ariocarpus fissuratus* worden 16 foto's getoond die van de hiervoor genoemde variabiliteit duidelijk illustreren. Dit maakt het niet kunnen lezen van de Japanse tekst ruimschoots goed.

Het boek schafte ik op de ELK aan voor maar € 11,00. Ik heb dus echt waar voor mijn geld gekregen.

H.V,

ONDER ONS GEZEGD

Verslag van de bijeenkomst op donderdag 13 oktober 2022. We zijn blij dat Gert Ubink vanavond weer met Joke bij ons is. Jan Dankbaar komt een paar avonden niet, hij is in het ziekenhuis opgenomen voor onderzoek aan zijn been en schouder. Eventueel krijgt hij een behandeling hieraan. Er zijn enkele afwezigen door griep en corona. Gert vertelt vanavond over zijn bevindingen met zijn planten in zijn kassen en op Tenerife. Het is een onzekere tijd, de kassen gaan op een lagere temperatuur door de energiecrisis. We beginnen met veel echeveria,s en aoniums. Al die soorten worden weer uitgeselecteerd om zo uniforme planten te kweken. Na de pauze gaan we naar de cactussen. Het is weer een interessant verhaal en Gert weet het zoals gewoonlijk weer leuk te vertellen. Tot slot nog enkele foto's van de kwekerij op Tenerife. Wat een bedrijf, prachtig en enorm groot. Gert dacht dat deze avond ongeveer de dertigste keer was dat hij bij ons een lezing houdt, een jubileum dus. We hopen nog vaak van zijn verhalen te genieten. Plant van de maand is *Gymnocalycium saglione*, het verhaaltje mag Jur schrijven. In november zijn Theo en Henk met vakantie, we hopen dat ze een fijne reis hebben. Jur en Piet gaan in november de avond verzorgen.

Annie

Helianthus debilis Vanilla Ice

AGENDA

Uitnodiging voor de bijeenkomst op donderdag 8 december 2022 in de kruidtuin in Eibergen.

Aanvang 8 uur.

Agenda:

1. Opening. Mededelingen. Ingekomen stukken.
2. Gezellige praat- en foto-avond.
3. Rondvraag.
4. Sluiting.

Op donderdag 10 november verzorgen Jur en Piet de avond.

Met vriendelijke groeten en tot ziens,

Het bestuur.

Jaarprogramma 2022

- 13 Januari Vervalt!
- 10 Februari Jaarvergadering en planten ruilen.
- 10 Maart Reisje Henk Viscaal
- 14 April Geert Bougonje.
- Mei Lenteweekend?
- 12 Mei Trudy Engelandreis.
- Eind Mei Reisje?
- 9 Juni Tuinbezoek bij Henk Viscaal in Ruurlo.
- 14 Juli Praatavond op het terras van de kruidentuin
Neem een plantje mee.
- Augustus Vakantie.
- 8 September Theo Rengelink.
- 13 Oktober Gert Ubink over Tenerife.
- 10 November Jur/Piet.
- 8 December Praat / Spel ? Fotoavond?

OPEN DAG

ZATERDAG 1 APRIL 2023

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart

Tel. 0297 326880
Fax. 0297 343089

Inhoud

Plant van de maand	146
Fotogalerij	147
Geslachten	148
Puzzel	152
Twee hobby's gemakkelijk te combineren	154
Steengoed	156
Met een boekje in een hoekje	158
Onder ons gezegd	159
Agenda	160